

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
з дисципліни
«Пластичне виховання та етикет»**

Освітньо- професійна програма «Сценічне мистецтво»
першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво
галузі знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
сценічного мистецтва і хореографії.
Протокол № 9 від «18» жовтня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2024 рік

Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво

«18» жовтня 2023р. 21 с.

Розробник: ВАСИЛЮК Тарас – старший викладач кафедри сценічного мистецтва і хореографії

Методичні рекомендації затверджені на засіданні сценічного мистецтва і хореографії

Протокол № 9 від «18» жовтня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ (Кукуруза Н. В.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«18» жовтня 2023 р.

Схвалено Навчально-методичною комісією Навчально-наукового інституту мистецтв.

Протокол від «12» лютого 2024 р. № 4

«12» лютого 2024 р.

Голова _____ (Макогін Г. В.)

© Василюк Т.А., 2024

УДК 378 : 792.2

Затверджено та рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (протокол № 4 від 14 лютого 2024 р.)

Автори:

Василюк Тарас Андрійович, старший викладач кафедри сценічного мистецтва і хореографії

Рецензенти:

ПРОКОП'ЯК Віра Богданівна, доцентка кафедри сценічного мистецтва і хореографії Навчально-наукового інституту мистецтв, Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника, кандидатка мистецтвознавства

Василюк Т. А.

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з дисципліни «Пластичне виховання та етикет» освітнього рівня «бакалавр»: освітньо-професійна програма «Сценічне мистецтво», спеціальність 026 Сценічне мистецтво, галузі знань 02 Культура і мистецтво укладена відповідно до вимог підготовки фахівців, представлених у законодавчих і нормативних документах про вищу освіту. Івано-Франківськ, 2024. 21 с.

© Василюк Т.А., 2024 р.

© Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника», 2024 р.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка
2. Структурно-логічна схема дисципліни «Пластичне виховання та етикет»
(міждисциплінарні зв'язки)
3. Загальні методичні вказівки щодо організації навчання та самостійної роботи.
4. Програма навчальної дисципліни
5. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи
6. Рекомендована література
7. Інформаційні ресурси

1. Пояснювальна записка

Зміст навчальної дисципліни. Курс «Пластичне виховання та етикет» є дисципліною циклу професійної підготовки і є продовженням курсів «Тренінг» і «Сценічний рух», у яких передбачено, що педагогічний процес повинен бути підпорядкований вихованню готовності артиста до творчості. Основою життя в творчому навчальному процесі студента і педагога є контакт, який формується за умов довіри і самостійної роботи студента над собою, здатністю швидко орієнтуватися в конкретних сценічних завданнях та надання викладачем простору для втілення фантазії, уяви, уваги і всіх психофізичних процесів. Виконання цих завдань передбачає курс навчальної дисципліни «Пластичне виховання та етикет».

Ідейний зміст твору розкривається сценічними засобами. Одним з найбільш важливих – є організація дії у просторі. Необхідно знаходити зовнішню форму існування дії, надати їй такої пластичної форми, яка найкращим чином розкрила б її внутрішню форму існування, її внутрішню суть. Діючи в часі та просторі, вступаючи у взаємодію один з одним і з матеріальним середовищем, артисти створюють особливий пластичний малюнок сценічного дійства, який повинен бути не випадковим, анархічним, а підкореним загальному задуму, повинен бути художньо цілісним.

Таким чином, вміння вірно організувати тіло у просторі, здатність до мовнорухової координації, наявність рухових навичок, які формують елементарну пластичну грамотність, дозволяють артисту вирішувати складні творчі завдання.

Мета. Метою викладання навчальної дисципліни «Пластичне виховання та етикет» є розкриття творчих здібностей і розвиток психофізичних можливостей природного апарата студентів, виховання пластичної культури виконавця, набуття початкових вмінь підвищувати і творчо використовувати пластичну виразність виконавців; опанування професійними навиками сценічного існування у просторі і часі майбутніх виконавців, для творчої діяльності.

Завдання курсу «Пластичне виховання та етикет»

- всебічний розвиток тіла шляхом різноманітних тренувань;
 - усунення індивідуальних фізичних і психічних недоліків;
 - розширення діапазону рухових можливостей;
 - уміння вибудовувати пластичні фрази і діалог з партнером на основі набутих навичок;
- опанування здатності логічно, послідовно і самостійно вибудовувати конкретні дійові завдання;
 - формування поведінки та навиків власного сценічного досвіду;
 - формування здатності перевтілюватись і заповнювати новий простір різними простими і складними руховими імпровізаціями.

Вивчення дисципліни «Пластичне виховання та етикет» сприяє формуванню у студента таких *компетентностей*:

Загальнонаукові компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях;
- Здатність до критики й самокритики;
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми;
- Здатність до автономної і командної роботи;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт.

Загально-професійні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

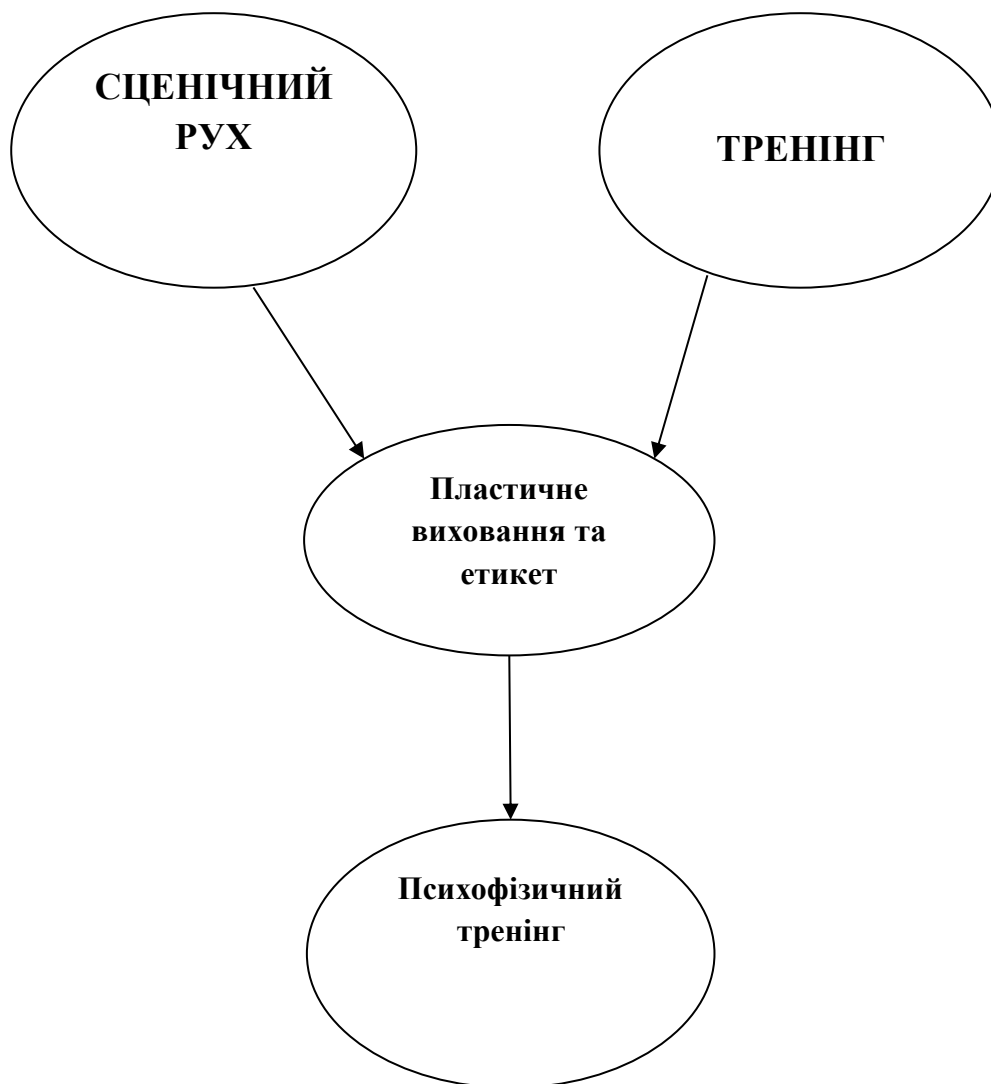
Фахові компетентності:

- Здатність генерувати задум і здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва;
 - Здатність до публічної презентації результату власної творчої (інтелектуальної) діяльності;
 - Здатність до ефективної діяльності в колективі в процесі створення синтетичного за своєю природою сценічного твору, керівництва роботою і/або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки;
 - Здатність до вибору відповідних творчому задуму засобів мистецького (сценічного) висловлювання;
 - Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату;
 - Здатність до критичного аналізу, оцінки й синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.

2. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

«Пластичне виховання та етикет»

(міждисциплінарні зв'язки)

3. Загальні методичні вказівки щодо організації навчання і самостійної роботи

ВСТУП

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- теоретичні основи предмету «Пластичне виховання та етикет»;
- правила техніки безпеки, а також основні методичні принципи підготовки сценічного бою;
- праці науковців та практиків, які досліджували ану дисципліну.

вміти:

- досконало володіти всім комплексом виражальних засобів, що вивчаються в рамках дисципліни;
- керуватись у практичній діяльності основними елементами творчого самопочуття;
- здійснювати справжні, доцільні, органічні дії у запропонованих обставинах;
- користуватись у творчій роботі імпровізацією;
- творити в умовах колективної взаємодії

На засвоєння курсу «Пластичне виховання та етикет» навчальним планом на 3 курсі відведено 180 годин. З них аудиторних – 60 практичних годин, самостійної роботи – 120 годин.

-

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Інструктаж з техніки безпеки

Тема2. Техніка сценічного фехтування. З історії холодної зброї.

Тема 3. Бойова стійка. Пересування. Позиції.

Тема 4. Деякі відомості про фехтувальний комплекс.

Тема 5. Бойові дії шпагою

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Прийоми обеззброювання противника

Тема2. Особливості бою на деяких видах холодної зброї

Тема 3. Бій на кинджалах, ножах.

Тема 4. Композиційна побудова рукопашної сутички.

5. Методичні рекомендації до вивчення тем

та виконання самостійної роботи

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Інструктаж з техніки безпеки

На початку вивчення дисципліни студенту слід досконало вивчити техніку безпеки, оскільки робота передбачає вивчення основних елементів сценічного бою і роботу з холодною (затупленою) зброєю. Головне, що слід запам'ятати – будь-які дії виконуються лише з дозволу і за командою викладача, або помічника; усі дії є попередньо обговорювані і передбачувані.

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Перелічіть основні правила техніки безпеки про поведінці з холодною зброєю.

Література

1. Абрамович О., Кудренко А. Сценічна пластика в контексті сучасного акторського мистецтва. Молодий вчений, 9 (73). 2019. С.133–136.

2. Бусол А., Бусол В., Кроншталь Г., Цибульський М. Сценічний рух як складова професійної підготовки студентів спеціальності акторська майстерність. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. праць. Вип. 17. Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського. Вінниця : ТОВ «Ландо ЛТД», 2014. С. 34–41.

3. Гусакова Н. М., Штефюк В. Д. Техніка актора як фундаментальний орієнтир пізнання та удосконалення природи професійної діяльності. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. № 2. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. С. 286–290.

4. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.

5. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.

6. Старостін, Ю.О.Сценічний рух як складова професійної підготовки актора. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого, [e-journal] 24. 2019. С.75-78.

7. Юдов, М., Альмувайл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.

Тема2. Техніка сценічного фехтування. З історії холодної зброї.

Студент вивчає історію бою на холодній зброї. За допомогою навчальної літератури вивчаються основні різновиди холодної зброї, специфіка її застосування в залежності від форми і матеріалу, з якого вона зроблена.

Запитання для самоперевірки.

1. Які матеріали застосовувалися у виробництві холодної зброї впродовж історії людства?

2. Які частини холодної зброї можуть наносити ураження? У відповідності до цього, перерахуйте основні види холодної зброї.

Література

1. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.

2. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.

3. Юдов, М., Альмуваїл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.

Тема 3. Бойова стійка. Пересування. Позиції.

Студент вивчає основні бойові стійки, принципи руху під час двобою та основні позиції рук та ніг, вивчають важливість дистанції під час бою та її види. Важливо, що техніка відточується без застосування зброї.

Запитання для самоперевірки.

1. Які варіанти бойової стійки ви можете назвати?
2. Який головні принципи пересування фехтувальника під час двобою?
3. Які позиції рук та ніг ви можете перелічити?

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Проведіть вправу з партнером на дотримання постійної дистанції під час двобою. Працюючи самотужки, змодельуйте своє пересування, використовуючи т.зв. «бій з тінню».

Література

1. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.
2. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.
3. Юдов, М., Альмуваїл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.

Тема 4. Деякі відомості про фехтувальний комплекс.

Враховуючи, що сценічний бій є постановочною сценою, що належить до сценічної хореографії, студентам слід вивчити позиції нападу та захисту та основну основну класифікацію ударів. Під час вивчення даної теми студенту вперше дозволяється вправлятися з навчальною зброєю, але не схрещувати її із

партнером. Тобто усі вправи відпрацьовуються, маючи перед собою вільний простір без ризику для партнерів. Також відпрацьовується правильність утримання зброї, техніка роботи руки та механіка завдання удару.

Запитання для самоперевірки.

1. Скільки позицій захисту та нападу ви знаєте? Перелічіть їх.
2. Які основні принципи роботи киті та руки фехтувальника. Як уникнути травми?

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Використовуючи різні позиції нападу та захисту, складіть «план бою» з декількох «тактів». Відпрацюйте його у «бою з тінню» спершу голіруч, а потім із застосуванням навчальної зброї.

Література

1. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.
2. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.
3. Юдов, М., Альмувайл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.

Тема 5. Бойові дії шпагою

Освоївши техніку безпеки та механіку бою, студенти діляться попарно і складають покроковий «план бою». Спершу двобій відпрацьовується у найповільнішому темпі під рахунок викладача чи асистента. При засвоєнні «плану бою» темп можна поступово підвищуючи, пам'ятаючи про пріоритет абсолютної техніки безпеки.

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Складіть з партнером «план бою» і у щонайповільнішому темпі відпрацюйте його. Не допускайте імпровізації і непередбачуваних рухів задля безпеки себе і партнера.

Література

1. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.

2. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.

3. Юдов, М., Альмуваїл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Прийоми обеззброювання противника

Освоївши головні варіанти нанесення ударів і захисту від них, студенти вивчають способи обеззброювання противника. Детально розбирається техніка таких прийомів як «батман», «зав'язування».

Запитання для самоперевірки.

1. Детально опишіть техніку виконання прийомів «батман» та «зав'язування».

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Дотримуючись техніки безпеки, у повільному темпі відпрацюйте прийоми «батман» та «зав'язування» з партнером. Не збільшуйте темп виконання до досягнення повної технічної досконалості прийому у нижчому темпі.

Література.

1. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.

2. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.

3. Юдов, М., Альмуваїл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.

Тема 2. Особливості бою на деяких видах холодної зброї

Пригадавши види холодної зброї, студенти аналізують особливості застосування і специфіку бою різними видами холодної зброї. Розглядається специфіка ударів колючою та рубаючою зброєю.

Запитання для самоперевірки.

1. Які основні різновиди холодної зброї ви знаєте? В чому полягає різниця у їх застосуванні?

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Використовуючи навчальні рапіри, змоделюйте бій на шаблях, де ріжучою є бічна кромка клинка. Зверніть увагу на техніку удару, жорсткість ліктя та кисті, а також на ергономічну амплітуду руху клинка.

Література.

1. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.
2. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.
3. Юдов, М., Альмуваїл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.

Тема 3. Бій на кинджалах, ножах.

Студенти згадують історичний матеріал та еволюцію короткої холодної зброї. Відточується техніка нанесення ударів кинджалом/ножем та способи захисту за допомогою клинка, щита, або рук.

Запитання для самоперевірки.

1. Які різновиди ножів та кинджалів ви знаєте? В чому між ними різниця і яка специфіка їх використання?

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Разом з партнером створіть «план бою» із застосуванням конкретного різновиду ножа, або кинджала. Дотримуйтеся усіх правил безпеки і принципу поступового нарощування темпу.

Література.

1. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.
2. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.

3. Юдов, М., Альмувайл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.

Тема 4. Композиційна побудова рукопашної сутички.

При підготовці випускової роботи студенти враховують передумови виникнення потреби у двобої. Це запланована дуель чи несподіваний напад? Чи аналогічна зброя в дуелянтів? При побудові «плану бою» враховується ергономіка руху клинка у просторі та руху тіла дуелянта. Двобій завершується ретельно замаскованим і безпечним для партнера «ураженням».

Запитання для самоперевірки.

1. Які основні композиційні складові сценічного бою?
2. Які способи приховування моменту «ураження» супротивника ви знаєте?

Запитання та завдання для самостійної роботи

1. Розіграйте підготовчий етюд, що розкриває причину двобою. Відпрацюйте двобій у темпі 60% від реального темпу бою (вищий темп в умовах навчального процесу забороняється!!!). Відпрацюйте момент «ураження» супротивника та механіку падіння і вдової смерті ураженого дуелянта.

Методи і форми контролю знань

1. Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, колоквиум, перегляд творчих робіт.
2. Методи письмового контролю: письмове тестування, контрольна робота, конспект першоджерел, індивідуальне завдання
3. Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Під час практичних занять здійснюється поточний контроль, основне завдання якого – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Основними формами контролю на практичних заняттях є виконання індивідуальних завдань.

Вимоги до письмової роботи

Виконання контрольної роботи необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни.

Метою виконання контрольної роботи є: закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих студентами під час набуття теоретичних і практичних навичок.

На письмові контрольні роботи виносяться запитання, опрацьовані на лекціях і самостійно. Така форма контролю дозволяє оцінити якість засвоєння студентами теоретичного матеріалу. Контрольні роботи виконують у формі тестів та письмових теоретичних питань.

Загальна система оцінювання курсу

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань. Поточний контроль з дисципліни «Пластичне виховання та етикет» здійснюється на практичних заняттях протягом всього курсу навчання і має за мету перевірку засвоєння студентами змістових модулів навчальної дисципліни та виховання у них постійного прагнення до самовдосконалення. Основні принципи поточного контролю: перевірка якості засвоєння бакалаврами теоретичного матеріалу; перевірка виконання практичного завдання; перевірка самостійно підготовлених доповідей; перевірка самостійно підготовленого практичного завдання.

Критерії підсумкового контролю.

Оцінка «А» («відмінно»). Студент досконало засвоїв техніку безпеки; студент не тільки впевнено і точно виконує завдання, поставлені педагогом, але й проявляє ініціативу, вносячи творчі доповнення до завдань курсу; демонструє високий рівень теоретичних знань з предмету, користуючись для цього

додатковими матеріалами, фаховими статтями та прикладами з театральної та кінематографічної практики; володіє сучасною професійною термінологією; методично грамотно розв'язує запропоновані завдання; творчо підходить до виконання завдань; орієнтується у системі методичних понять, науково правильно їх тлумачить; активно доповнює репетиційну методику власними пропозиціями, активно інтегруючи в репетиційний процес суміжні дисципліни; дотримується професійної етики та дисципліни, виконуючи усі завдання самостійної та індивідуальної роботи вчасно і якісно.

Оцінка «В» («дуже добре»), оцінка «С» («добре»). Студент досконало засвоїв техніку безпеки; виконує завдання із незначними помилками і неточностями техніки, що не несуть небезпеки для партнера. Дисципліновано працює над завданнями педагога, демонструючи сталий прогрес впродовж репетицій. Володіє багажем теоретичних знань і професійною термінологією. Орієнтується в системі методичних понять, але припускається поодиноких несуттєвих помилок у їх тлумаченні; виконав не менше як 3 / 4 усіх завдань самостійної та індивідуальної роботи.

Оцінка «D» («достатньо»), оцінка «E» («задовільно»). Студент дотримується правил техніки безпеки; виконує завдання курсу із помітними помилками, що потребують їх концентрованого виправлення. Не демонструє ініціативи в самостійній роботі і самостійно не працює над завданнями. Володіє основною професійною термінологією, однак не спроможний підтримати професійний діалог і нечітко усвідомлює поставлені семестрові завдання; не виконує більш як половини завдань самостійної та індивідуальної роботи.

Оцінка «незадовільно» (складається з двох рівнів складності), а саме: FX – «незадовільно з можливістю повторного складання»; F – «незадовільно з обов'язковим вивченням повторного курсу». Студент не засвоїв головні принципи техніки безпеки і демонструє неорганізовану та недисципліновану поведінку; погане відвідування занять свідчить про відсутність ініціативи в роботі та підготовці семестрової роботи. Завдання курсу не виконуються, або виконуються із значними

помилками з відсутністю позитивної динаміки. Завдання для самостійної роботи в більшості не виконуються, або виконуються на стабільно незадовільному рівні. Студент виявляє незнання теоретичного матеріалу та не володіє професійною термінологією

Основні правила техніки безпеки

1. На заняттях, присвячених сценічному бою, панує залізна дисципліна. За порушення дисципліни і невиконання вказівок викладача, студент негайно відсторонюється від роботи до кінця заняття.
2. Навчальна холодна зброя потрапляє до рук студента тільки після інструктажу з правильного хвату і роботи кисті. Для роботи з навчальною зброєю забезпечується достатньо вільного простору, що не створюватиме небезпеки для інших студентів.
3. Будь які дії із застосуванням навчальної холодної зброї мають попередньо обговорюватися з викладачем і партнером, виконуватися тільки з дозволу викладача у повільному темпі, бути передбачуваними і відпрацьованими.
4. Після виконання навчальних вправ та етюдів навчальна зброя має бути негайно дбайливо складена у відповідне місце. Неприпустимо вільно ходити з нею по аудиторії чи за її межами, робити будь які різкі рухи, навіть за відсутності партнерів поблизу.
5. Студенти проявляють дбайливе ставлення до навчальної зброї, не допускають надмірного зусилля під час бою, що може привести до пошкодження, не спираються на клинок, не використовують її не за призначенням.

Дотримуйтеся наступних рекомендацій:

1. Ознайомтеся з темою самостійної роботи.
2. З'ясуйте, який саме навчальний матеріал пропонується до розгляду, пригадайте його місце в системі навчального курсу.

3. Уважно прочитайте план заняття, ознайомтеся зі списками запропонованої основної та додаткової літератури.
4. Опрацюйте літературні джерела.
5. Законспекуйте обраний матеріал. Систематизуйте його.

6. Рекомендована література

1. Абрамович О., Кудренко А. Сценічна пластика в контексті сучасного акторського мистецтва. Молодий вчений, 9 (73). 2019. С.133–136.
2. Бусол А., Бусол В., Кроншталь Г., Цибульський М. Сценічний рух як складова професійної підготовки студентів спеціальності акторська майстерність. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. праць. Вип. 17. Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського. Вінниця : ТОВ «Ландо ЛТД», 2014. С. 34–41.
3. Гусакова Н. М., Штефюк В. Д. Техніка актора як фундаментальний орієнтир пізнання та удосконалення природи професійної діяльності. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. № 2. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. С. 286–290.
4. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.
5. Морозова Г. Сценічний бій (фехтування і пластичні трюки у виставі). К.: Мистецтво, 1972. 143 с.
6. Саган В. А. Акторський тренінг – основа розвитку творчої особистості (дидактика і методика) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв. Луганськ : ЛДІКМ, 2011. 184 с.
7. Станіславський К.С. Робота актора над собою. Щоденник учня. ч. I та 2. розд.: Розвиток виразності тіла і Пластика. К.: Мистецтво. 1953. 436–466.
8. Старостін, Ю.О. Сценічний рух як складова професійної підготовки актора. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К.Карпенка-Карого, [e-journal] 24. 2019. С.75-78.

9. Юдов, М., Альмуваїл, Ф., Білецька, О., Мандзій, І. Особливості сценічного бою в театрі та кіно. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво, 4(2). 2021. С.163–182.